

22 iulie 2015

27 nr. *307*

AVIZ

la proiectul legii pentru completarea articolului 24 al Legii pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal nr.1164-XIII din 24.04.1997 (nr.282 din 16.07.2015)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, și ale Legii privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001 și expune următoarele.

Observații de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Proiectul de lege face parte din setul de proiecte de acte legislative înaintat spre examinare în Parlament la 16.07.2015, ce ține de procedura de acordare a creditului agricol și de aplicare a unor măsuri de susținere a activității agenților economici producători agricoli.

Proiectul în cauză prevede completarea art.24 din Legea nr.1164/1997 cu un nou alineat (30) și are drept scop stabilirea unor facilități fiscale pentru anumite categorii de subiecți prin aplicarea cotei zero la plata impozitului pe venit pe un termen de trei perioade fiscale consecutiv, începând cu 1 ianuarie 2015.

2. *Referitor la procedura de înaintare spre examinare în Parlament a proiectului de lege*, atenționăm asupra necesității de respectare a următoarelor cerințe stabilite de legislația în vigoare:

- conform prevederilor art.20 și art.22 din Legea privind actele legislative nr.780/2001, și art.4 și art.13 din Legea privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător nr.235/2006, se impune necesitatea efectuării unei expertize economico-financiare care să stabilească impactul proiectului de lege asupra bugetului de stat;

- este necesară respectarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituție care prevede că, orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare *pot fi adoptate numai după ce sînt acceptate de Guvern*. Actul legislativ va avea ca efect micșorarea sumei veniturilor bugetului de stat.

- art.7 alin.(2) din Codul fiscal prevede că, pe parcursul anului fiscal (calendaristic), modificarea cotelor și **aplicarea facilităților fiscale** se permite numai concomitent cu modificarea corespunzătoare a bugetului de stat și a bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

Potrivit art.6 alin.(10) din Codul fiscal și art.5 din Legea privind finanțele publice locale nr.397-XV din 16.10.2003, *impozitul pe venitul persoanelor fizice* reprezintă sursă de reglementare a veniturilor sistemului bugetar, iar pentru unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special, sursă de reglementare a veniturilor sistemului bugetar este *impozitul pe venitul persoanelor juridice* (colectat pe teritoriul unității teritoriale autonome), iar defalcările de la impozitul pe venitul persoanelor fizice, precum și a persoanelor juridice colectate pe teritoriul UTA Găgăuzia, constituie sursă de venit la bugetele unităților administrativ-teritoriale respective.

Conform art.81alin.(6)-(8) din Legea privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, procedurile de distribuire a resurselor financiare proprii ale autorităților publice locale, precum și orice modificare a legislației referitoare la funcționarea sistemului finanțelor publice locale vor fi coordonate în mod obligatoriu cu structurile reprezentative ale autorităților publice locale. Este interzisă orice delegare de competențe fără alocarea de surse financiare, necesare pentru a se acoperi costul realizării competențelor respective.

De asemenea, potrivit alin.(5) al art.3 din Legea privind finanțele publice locale nr.397/16.10.2003, autoritățile administrației publice locale urmează a fi consultate în modul corespunzător asupra modificărilor operate în legislație referitor la funcționarea sistemului finanțelor publice locale.

Principiul dialogului instituțional stabilit la art.3 lit.g) din Legea privind descentralizarea administrativă nr.435-XVI din 28.12.2006, la fel, presupune informarea și consultarea de către stat, în timp util, a autorităților publice locale, în procesul de planificare și de luare a deciziilor, prin structurile lor asociative, asupra oricăror chestiuni ce le privesc în mod direct ori sînt legate de procesul descentralizării administrative.

- concomitent, atenționăm că, potrivit art.11 alin.(5) lit.a) din Legea privind sistemul bugetar și procesul bugetar nr.847-XIII din 24.05.1996, după adoptarea legii bugetare anuale nici un proiect de lege, altul decît privind modificări la legea bugetară anuală, care are drept urmare majorarea cheltuielilor bugetului de stat sau reducerea veniturilor bugetului de stat nu poate fi examinat de Parlament, dacă acesta nu include sursa reală de acoperire a pierderilor, în scopul menținerii nivelului deficitului bugetar stabilit (a se vedea în acest sens H.C.C. nr.2 din 28.01.2014 și H.C.C. nr.6 din 13.02.2014); art.17 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014, care urmează a fi pus în aplicare începînd cu 1 ianuarie 2016, la fel prevede că pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget;

- în acest context, art.47 din Regulamentul Parlamentului prevede că, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă

natură, se anexează fundamentarea economico-financiară, și dacă pentru executarea actului legislativ care se adoptă este necesară elaborarea altor acte legislative sau normative, se anexează lista acestora și/sau, după caz, și proiectele lor;

- de asemenea, potrivit art.22 alin.(3) din Legea privind actele legislative, urmează a fi efectuată expertiza anticorupție, care este obligatorie pentru toate proiectele de acte legislative;

- potrivit art.56 alin.(5) din Regulamentul Parlamentului, dacă sînt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect. În Parlament se află la examinare proiectul de lege nr.284 din 16.07.2015, care prevede completarea art.24 din Legea pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal nr.1164-XIII din 24.04.1997 cu un nou alineat (30), care are drept scop acordarea facilităților fiscale instituțiilor financiare la plata impozitului pe venit pentru veniturile ratate urmare acordării creditelor preferențiale în sectorul agricol. Astfel se impune necesitatea de comasare a proiectelor de legi menționate pentru a exclude suprapunerea de norme juridice.

3. Referitor la acțiunea legii în timp, atenționăm că, potrivit art.34 alin.(4) din Legea nr.780/2001, actul legislativ cu aplicabilitate nedefinită în timp nu poate fi completat cu reglementări temporare și, invers, actul legislativ temporar nu poate fi completat cu reglementări ce au o aplicabilitate nedefinită în timp.

Caracterul temporar al normelor Legii nr.1164/1997 reiese din prevederile alin.(1) al art.24, care prevede că aceasta a fost adoptată pentru a asigura procedura de punerea în aplicare a titlurilor I și II din Codul fiscal, acțiunea Legii în timp fiind determinată de realizarea unificării și reglementării de către Codul fiscal a tuturor impozitelor și taxelor enumerate la art.6 alin.(5) și (6) din Codul fiscal. Aceste reglementări se referă și la alte acte normative adoptate în conformitate cu Codul fiscal referitoare la impozitele și taxele care nu sînt reglementate de titlurile respective ale Codului fiscal, inclusiv actele legislative și alte acte normative adoptate pînă la punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal, precum și actele legislative speciale ce anulează total sau parțial suma impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalității) și/sau amenzii ori care modifică termenul de stingere a impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalității) și/sau amenzii. Prin urmare, completarea Legii nr.1164/1997 cu reglementări noi prin derogare de la Codul fiscal contravine prevederilor art.7 din Codul fiscal și alin.(1) al art.24 din Legea nr.1164/1997 din punct de vedere conceptual. Astfel, dacă norma de reglementare nu este nedefinită în timp, aceasta urmează a fi înserată în textul Codului fiscal.

De asemenea, din prevederile proiectului de lege (la art.I norma alineatului unu al alin.(30)), care stabilesc *reglementări privind aplicarea cotei 0 pe un termen de 3 perioade fiscale consecutive începînd cu 1 ianuarie 2015* rezultă că, facilitățile la plata impozitului pe venit stabilite la art.24 din Legea nr.1164/1997 pentru subiecții contribuabili se vor aplica începînd cu anul 2015 doar pentru trei perioade fiscale. Totodată, art.5 alin.(1) din proiectul legii cu privire la creditul agricol nr.283 din 16.07.2015, prevede că băncile comerciale acordă credite agricole pe un termen de

cel puțin 3 ani. Astfel, în cazul expirării termenului de 3 perioade fiscale începând cu 1 ianuarie 2015 facilitățile fiscale nu se vor aplica nici agenților economici beneficiari de credite agricole, nici băncilor comerciale, în următorul an urmînd a fi achitat impozitul pe venit în condiții generale.

Observații de ordin tehnico-juridic și redacțional:

La art.I:

1. Structura alineatului (30) este una complexă ce necesită a fi revăzută și adusă în corespundere cu cerințele art.32 alin.(6) din Legea privind actele legislative, care prevede că, alineatul poate avea diviziuni, însemnate, de regulă, cu litere latine mici și o paranteză. În cazul unor structuri mai complexe, aceste diviziuni se numerotează cu cifre arabe și o paranteză. Diviziunile numerotate cu cifre pot avea subdiviziuni însemnate cu litere latine mici și o paranteză. În cazul în care subdiviziunile sau diviziunile însemnate cu litere latine se împart, componentele lor se însemnează cu cratimă.

2. La alineatul unu atenționăm că, legislația fiscală nu definește și nu stabilește cota 0% la impozitul pe venit. Cotele impozitului pe venit sunt stabilite la art.15 din Codul fiscal, care însă, nu conține asemenea reglementări. La impozitul pe venit sunt prevăzute norme de scutire de plata acestuia, art.20 enumerînd sursele de venit neimpozabile (a se vedea în acest sens și alin.(15) din art.24 al Legii suspendate modificării).

Textul subalineatului unu urmează a fi completat cu o normă de derogare de la prevederile art.15 din Codul fiscal, iar cuvintele ”începînd cu 1 ianuarie 2015” urmează a fi excluse ca fiind de prisos și pentru a exclude tălmăcirile diferite.

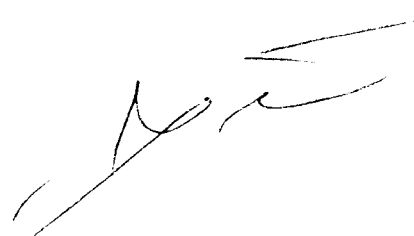
3. La subalineatul doi și la art.III liniuța a doua din proiect nu este clară și urmează a fi explicată necesitatea normei referitoare la ”Lista activităților altele decît cele specificate ... care constituie cel mult 25% din totalul veniturilor obținute”, deoarece proiectul nu conține nici o normă aferentă acestor activități. Norma de trimitere la Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei urmează a fi concretizată prin indicarea actului de adoptare și a sursei oficiale de publicare a acestuia (Hotărârea Biroului Național de Statistică nr.20 din 29 decembrie 2009).

4. La subalineatul trei, pentru a exclude tălmăcirile diferite, urmează a se concretiza dacă norma se referă la investițiile în activitatea de dezvoltare a producției agricole sau la orice investiție în sens larg. De asemenea, nu este clar ce fel de listă urmează să fie aprobată de Guvern – lista resurselor necesare producerii agricole; o listă comună pentru toate genurile de activitate; liste pentru fiecare gen de activitate; liste pentru fiecare agent economic etc.

5. La subalineatul patru cuvîntul ”(asociațiilor)” se va substitui cu cuvîntul ”(asociaților)”, cu scop de rigoare juridică și redacțională.

La definitivarea proiectului de lege urmează a se ține cont de obiecțiile expuse în prezentul aviz. Determinarea oportunității proiectului de lege ține de competența exclusivă a Parlamentului.

Ex. I. Gălușcă
Tel.3-19

Șef Direcție
Ion CREANGĂ

13